BEN GURION
BORDER CONTROL
02-05-2007
VISA PERMIT
3 MONTHS
SCHWEIZ
E 30.05.80
ZURICH FLUGHAFEN
IMMIGRATION
28 APR 1979
DEPARTED
AUSTRALIA
SYDNEY AIRPORT

תחקיר

נערה עם כעלים דלוי

תחקיר "ידיעות אחרונות" מגלה: כך עובדת השיטה החדשה של סוחרי הנשים ליבוא פועלות מין לישראל. **שלב א':** צעירות קשות יום מגויסות מאזורים מוכי מלחמה ועוני במזרח אירופה, בעיקר דרך הרשתות החברתיות. **שלב ב':** תוך הבטחות בנוסח "משכורת של 25 אלף דולר בחודש", "קליינטים נדיבים" ו"מדובר בגן עדן", נשלחות הנשים לכאן - **כולן במסווה של תיירות תמימות**, שבסך הכל הגיעו לטייל בארץ הקודש. **שלב ג':** היישר מנתב"ג הן מובלות לאחד מבתי הבושת. שם הן כבר מגלות ש"גן עדן" הוא בעצם גיהינום. **הסיפור המלא**

ליאת בר סתו ● איור: שחר לוי

צילום: מאיר אזולאי

פשיטה על בית בושת. "רבות מהן בעלות תואר אקדמי, אבל הן נאלצות למצוא פתרונות הישרדותיים בישראל"

7

טיה (שם בדוי) נראית מבוהלת. היא מוכנסת לחדר הביקורים בליווי סוהר שמושיב אותה על כיסא ויוצא להמתין לה בחוץ. היא בת 28, רזה מאוד, שערה בלונדיני. לבושה טרנינג וחולצה פשוטה, את זרועה מעטר קעקוע בכתב מחובר ולא ברור. זוג גבות מעוצבות נמתחות מעל לעיניה הכחולות, ואלו מתרוצצות בחוסר שקט – מהדלת, לסוהר ואל הנשים שיושבות מולה.

היא אזרחית אוקראינה, מדברת אוקראינית בלבד, ונכנסה למדינת ישראל עם אשרת תייר באמצע אוקטובר האחרון. פחות מ־48 שעות לפני שהובלה לחדר הביקורים של כלא גבעון, נעצרה על ידי פקחי רשות ההגירה בדירה בבת־ים בחשד שסיפקה שירותי מין בתשלום. בבית הדין לביקורת משמורת של שוהים שלא כדין הכחישה שעבדה בישראל בתור זונה, וסיפרה שהכירה פה בחור ישראלי שאיתו בילתה ונתן לה כספים במתנה. "זה היה בחור אחד ואני לא רואה בכך משהו פסול", אמרה.

עכשיו היא יושבת מול נציגות עמותת המוקד לפליטים ולמהגרים בחדר הביקורים שבכלא. זה קרוואן קטן ומלוכלך, שקירותיו מלאי חריטות בשפות זרות. סמוך לדלת ניצב סוהר וקול המולת חצר הכלא חודר פנימה.

הסיטואציה אינה נוחה לקטיה. היא זזה בכיסאה באי־שקט, מבקשת שייתנו לה לצאת לסיגריה. לנציגות המוקד, שמנסות לגשש אם נפלה קורבן לסחר בבני אדם, היא מספרת סיפור אחר לגמרי. "הגעתי לישראל עם אשרת תייר", היא מעידה. "הועסקתי כזונה בדירה בבת־ים, אבל לא קיבלתי תשלום עבור העבודה שלי. אמנם הגעתי לפה מרצוני וידעתי מה אני הולכת לעשות פה, אבל כשהם (הסרסורים – לב"ס) רואים שאין לך טבעת, שאין לך בעל, מישהו שישמור עלייך, הם מרשים לעצמם לקחת אותך לעבוד בכוח ולהתנהג אלייך באלימות".

כמעט חודש הספיקה קטיה לעבוד בישראל לפני שנעצרה. חוויית המעצר, סיפרה, הייתה טראומטית עבורה. "כשהפקחים של מחלקת ההגירה נכנסו לדירה, לא הבנתי מה קורה איתי. הם החזיקו ועצרו אותי בכוח וצרחו עליי בעברית. לא הבנתי מי הם ומה הם רוצים. מאוד נבהלתי, לקחו לי את הדרכון והטלפון", היא עוצרת ומסמנת בידה שהיא רוצה לצאת לעשן.

"בשלב הזה הבנו שיש אינדיקציה שהיא קורבן סחר", משחזרת אלכסנדרה רוט־גנור מהמוקד לפליטים ולמהגרים. "ביקשנו מקצין האסירים עזרה ממישהו שמדבר יותר טוב רוסית או אוקראינית, כדי שנוכל לסייע לה יותר. אבל ברגע שנכנס הקצין והתחיל להסביר לה שאנחנו חושדות שהיא קורבן, היא התחרפנה ואמרה שהיא לא מעוניינת לדבר איתנו יותר. היא לא הכחישה את הטענות, פשוט אמרה שהיא לא רוצה עזרה, שהיא רק רוצה לחזור לאוקראינה".

קטיה לא לבד. מקובל לחשוב שמאמצי מדינת ישראל צלחו, וארץ הקודש אינה עוד יעד משגשג לסחר בנשים כפי שהייתה בתחילת המילניום. אלא שהמציאות, כך מתברר, שונה. בשנים האחרונות, ובעיקר מאז בוטלה הדרישה להוצאת אשרת כניסה לישראל עבור מבקרים מרוסיה, אוקראינה, מולדובה ובלארוס – יותר ויותר נשים מחבר המדינות מגיעות לארץ לתקופות קצרות של חודשים בודדים, מועסקות בזנות ושבות למדינות מוצאן. חלק מהן אף חוזרות לישראל לסיבוב שני או שלישי. כולן תחת מסווה של תיירות תמימות.

במשרד המשפטים, המפעיל יחידה לתיאום המאבק בסחר בבני אדם, מעידים כי לאחרונה ניכרת מגמת עלייה במספר הנשים המובאות לישראל לעסוק בזנות לתקופות קצרות באמצעות אשרת תייר. במשטרה מאשרים ומוסיפים כי השיטה החדשה מקשה את הזיהוי, המעקב והטיפול – וחוסר שיתוף פעולה בין הרשויות השונות לא מסייע להתמודדות עם התופעה.

תחקיר "ידיעות אחרונות" מספק הצצה לתעשייה החדשה של הסחר בנשים, וחושף כיצד פועלת השיטה – מפיתוי נשים צעירות וגיוסן באמצעות אתרים ורשתות חברתיות, דרך תחבולות הכניסה לישראל ועד העסקתן בתנאי ניצול קשים.

"ישראל מדינת יעד"

שנות ה־90 ותחילת שנות האלפיים היו שנים שחורות בישראל: תעשיית ענק של סחר בנשים למטרות זנות שיגשגה בארץ. עבריינים וארגוני פשע ניצלו את המצב הכלכלי במדינות ברית־המועצות לשעבר כדי להביא לישראל נשים בתואנה שירוויחו כסף רב.

הן היו נשים צעירות, בשנות ה־20 לחייהן, לפעמים קטינות, רבות מהן פותו להאמין שיגיעו לישראל כדי לעסוק בניקיון, בסיעוד, בטיפול בילדים ועוד. המעטות שידעו לקראת מה הן מגיעות לא יכלו לדמיין עד כמה לא אנושיים יהיו התנאים שבהם ייאלצו לחיות.

במקרים רבים הובאו הנשים לישראל בדרך חתחתים, ועם הגעתן נמכרו לסרסורים ולבתי בושת. העבודה בזנות נכפתה עליהן, הן נכלאו בבידוד, נחשפו לאלימות, לאונס ולאיומים עליהן ועל משפחותיהן. מספרן המדויק של נשים שנסחרו בישראל באותה תקופה לא ידוע. לפי הערכות המשטרה, בשנת 2002 שהו בישראל כ־3,000 נשים זרות, שנסחרו למטרות זנות ופעלו בכ־400 מכוני ליווי ובתי בושת.

ישראל זכתה לביקורת רבה בקהילה הבינלאומית. מלבד דוחות קשים שבהם הוקעה על אוזלת ידה, בשנת 2001 סווגה ישראל ברשימה השחורה של מדינות שלא עומדות בקריטריונים המינימליים של מאבק בסחר בבני אדם – סיווג שגרר איום בסנקציות כלכליות והיה קריאת ההשכמה שעוררה את המדינה להתחיל לפעול.

שורה של חוקים חדשים, החמרת האכיפה והענישה, כתיבה של תוכניות לאומיות והקמת גופים מיוחדים היו

אנחנו פונים לאחד האתרים שמגייס נשים לעבודה בזנות בישראל ומציגים עצמנו כאוקסנה, בת 23 מאוקראינה. "זה יכול להיות יותר מעשרה לקוחות ביום", מובהר לנו. "אנחנו מסיעים אותך ללקוח. 55 דקות, יוצאת, נותנת חצי מהכסף לנהג ונוסעת ללקוח הבא. המגורים בבת־ים, עיר חוף רוסית"

חלק ממאמץ משותף שנמשך שנים, במטרה לנקות את יש־ראל מסחר בנשים למטרות זנות.

ואכן, נראה שהמאבק הצליח. החל משנת 2007 דיווחו הגו־רמים המטפלים על מספרים הולכים וקטנים של נשים שזוהו כקורבנות סחר למטרות זנות. בשנת 2012 חזרה ישראל להיות מדורגת בדוח מחלקת המדינה האמריקאית כמדינה העומדת בקריטריונים המינימליים למאבק בסחר בבני אדם.

אלא שלאחרונה נראה שמשהו השתנה לרעה. בחודשים האחרונים הצטברו עוד ועוד עדויות, מגורמים ומגופים שו־נים, שכשמחברים אותם יחד מתגלה תמונה עגומה: תופעה הולכת וגדלה של נשים המובאות לישראל לעסוק בזנות או בחשפנות. המשותף לכולן: ניצול של אשרת התייר כדי להיכנס לישראל לתקופה קצרה ולשוב לארץ מוצאן מבלי להשאיר סימן.

כך, למשל, בפסק דינה של קטיה מאוקראינה, שניתן בבית הדין לביקורת משמורת של שוהים שלא כדין, כתב הדיין מרט דורפמן: "אני מוצא לנכון לציין כי במהלך הימים האחרונים מדובר במקרה שלישי שבו נעצרות נשים תיירות מחו"ל שלכאורה עוסקות במתן שירותי מין תמורת תשלום בדירות דיסקרטיות באזור תל־אביב".

הצטברות של מקרים רבים הביאה את המוקד לפליטים ולמהגרים לפנות לפני כשבועיים במכתב למנכ"לית משרד המשפטים ולמנכ"ל רשות האוכלוסין וההגירה: "פנייתי זו באה לאחר תקופה בת כמה חודשים שבמהלכה עוקב המוקד בדאגה אחר טיפול הרשויות בנשים מהגרות ממזרח אירו־פה, אשר קיים חשש כי נסחרו למטרות זנות... אנו למדים כי בחודשים האחרונים רווחת תופעה של נשים מאוקראינה ומולדובה המגיעות לישראל כתיירות לכאורה במטרה לעסוק בזנות. חלק מן הנשים הועסקו במועדוני חשפנות והאחרות הועסקו בדירות דיסקרטיות... החשש הוא, אם כן, כי אין התייחסות רוחבית לתופעה הולכת וגדלה".

גם במחלקת המדינה האמריקאית, שכזכור סיווגה בעבר את ישראל ברשימה השחורה, שמו לב לתופעה ובדוח שפורסם ביולי האחרון צוין, כי "ישראל היא מדינת יעד לקורבנות סחר למטרות מין... נשים ממדינות מזרח אירו־פה מגיעות לישראל באשרת תייר כדי לעבוד בזנות וקיים חשד שנפלו קורבן לסחר".

"עבודה ליד הים"

"אם אתן צעירות, יפות וזקוקות לעבודה בעלת הכנ־סה גבוהה, יש לנו הצעה מעולה בשבילכן! אנחנו מזמינים בחורות בנות 18 ועד 35 לעבודה בשכר גבוה. בנות רבות מחפשות היום דרכים להרוויח הכנסה נוספת. האחת רוצה תואר, האחרת לנסוע לחו"ל ולהתחיל חיים חדשים – האפ־שרויות הללו יכולות להיפתח בפנייך אם תעבדי במתן שי־רותי ליווי בישראל".

ההזמנה הזו מופיעה באתר Golden Club, אחת מסוכ־נויות הליווי שמגייסות נשים מחבר המדינות לעבוד ביש־ראל. "Golden Club", נכתב שם עוד, "היא סוכנות הליווי הטובה בישראל. אנחנו חברה ותיקה בעלת מאגר גדול של לקוחות קבועים ובעלי אמצעים".

באתר של סוכנות אחרת נכתב: "הקליינטים שלנו הם גברים נדיבים ובעלי השפעה אשר משלמים היטב לבחורות שמשתדלות. גברים ישראלים אוהבים לבלות את שעות הפנאי שלהם עם נשים אטרקטיביות ומעריכים את היופי הטבעי. את יכולה להביא בחשבון הכנסה של 15 עד 25 אלף דולר בחודש ואפילו יותר".

אם בעבר איתרו הסוחרים את הנשים תוך שיטוט בכפרים נידחים או בשכונות מצוקה, הרי שהיום האינטרנט הופך את המלאכה לפשוטה בהרבה מבחינתם. הנשים מאותרות דרך אתרים ורשתות חברתיות, והתקשורת הראשונית נעשית במייל, בסקייפ, בווייבר או בווטסאפ.

הם מכנים את הנשים "דוגמניות", על אף שברור לכל כי מדובר בשירותי ליווי, וצובעים את העבודה בישראל בגוונים אטרקטיביים. "ישראל היא גן עדן למנוחה וחופ־שה", נכתב באחד האתרים. "ים חם ומזג אוויר מצוין מאפ־שרים ליהנות מהעבודה ללא בעיות. הבנות מגיעות לכמה שבועות, בזמן הזה הן יכולות להרוויח סכום שיספיק להן לחודשים רבים, גרות בדירה עם דוגמניות אחרות ויכולות לשלב בין עבודה, מנוחה ואפילו לימודים".

רבות מאותן סוכנויות מבטיחות לדאוג לכל הצרכים: מכרטיס הטיסה ועד מגורים והוצאות שהייה. בשלב הגיוס נדרשות הנשים לספק תמונה, נתונים אישיים כמו גיל ומי־דות גוף ופרטים ליצירת קשר. באחד האתרים יש אפילו מדור שאלות ותשובות: "איך אני יכולה לדעת שהעבודה בטוחה?" שואלת אחת הנשים. "אין לך מה לדאוג. הבטחת הביטחון שלך היא חלק מתנאי העבודה. לאחר הגעתך ליש־ראל את לא פוגשת אף אחד פרט לסוכן שלנו, שמביא אותך ישירות לדירה", היא נענית.

אנחנו מחליטים לבדוק ופונים למפעילי אחת הסוכנויות באמצעות V Kontakte, רשת חברתית גדולה הפופולרית בעיקר בקרב דוברי רוסית. אנחנו מציגים עצמנו כאוקסנה, בת 23 מאוקראינה, מספרים על בעיות כלכליות ומבקשים לבדוק אפשרות של עבודה בישראל. אחרי שאנחנו מע־בירים כמה תמונות להתרשמות, הדרך להתכתבות ישירה בווייבר קצרה. בצד השני משוחחת איתנו מישהי המציגה עצמה בשם כריסטינה.

"אז איך מגיעים לישראל?" אנחנו שואלים.

"את צריכה לקנות כרטיס הלוך ושוב, לשריין מלון, רצוי גם שתהיה לך הזמנה מאיזושהי קליניקה רפואית בשביל להיכנס לישראל בקלות. גם אם יבקשו בקליניקה כסף על ההזמנה, אנחנו נתחלק איתך בהוצאות חצי־חצי. שווה לברר עם הקליניקה אם אפשר לארגן שיאספו אותך מנמל התעופה, זה לא אמור לעלות יותר מ־230 דולר ויחסוך לך בלבולי שכל. יש שאלות ששואלים בכניסה לישראל בחורות שמגיעות מרוסיה, מאוקראינה ומבלארוס אז חשוב מאוד שתגיעי מוכנה מראש".

מה בוללת העבודה?

"מדובר בשירותי ליווי, משרד וי־איי־פי יחיד מסוגו בי־שראל. העבודה היא גמישה, בלי שעות מוגדרות. את נמ־צאת ברשימה וכשיש הזמנה אנחנו מסיעים אותך ללקוח. זה 55 דקות, יוצאת, נותנת חצי מהכסף לנהג ואת היתר משאירה לעצמך ונוסעת ללקוח הבא. התשלום מתחיל ב־200 דולר ויכול להגיע גם ל־500 או 600, תלוי בשעה, ביום ובזמן שאת נמצאת אצל לקוח".

וכמה לקוחות אדרש לראות ביום?

"כמה שתיתני שירות גרוע יותר, ככה תהיה לך פחות עבודה. זה יכול להיות שלושה־ארבעה או יותר מעשרה. תלוי בך וברצינות שלך".

ואיפה אני אגור?

"המגורים הם בעיקר בעיר בת־ים, באזור תל־אביב, עיר רוסית ששוכנת לחוף הים. אנחנו יכולים לעזור לך למצוא מגורים. יש לנו אנשים שמטפלים בזה. עלות המגורים היא סביב ה־30 דולר ליום, בהתאם למיקום של הדירה, בעיקר הקרבה שלה לים משפיעה".

"מה את מרשה לעצמך?"

אל מול ההבטחות לחופשה בטוחה והזדמנות לכסף טוב, המציאות בישראל מתגלה במלוא כיעורה.

"התפקיד שלי היה לעבוד ולתת להם כסף", העידה סבטלנה (שם בדוי, השם המלא שמור במערכת), אזרחית אוקראינה שהובאה לעבוד בזנות באילת בתחילת 2014. היא הגיעה עם אשרת תייר לאחר שקיבלה הצעה, דרך V Kontakte, לטוס לישראל. הובטח לה כי תרוויח 200 דולר לחצי שעה של עבודה, יסופקו לה תנאי מגורים הול־מים, כרטיס הטיסה שלה לישראל ישולם והיא תישלח רק ל"לקוחות טובים".

בפועל, לפי עדותה, סבטלנה אולצה לעבוד בכפייה, חוותה השפלות ונדרשה לעבוד גם כשהייתה חולה: "ביום שקיבלתי עירוי אנטיביוטיקה לווריד, הרגשתי יותר טוב והוא אמר שאני אעבוד היום. אני לא רציתי, אבל הוא כבר דיבר איתי בצורה כזאת שלא יכולתי לסרב. הוא אמר לי: 'את חייבת לי כסף', אז נאלצתי לצאת לעבוד", העידה סב־טלנה בבית המשפט.

"אני הולכת לבתי מלון, לשלושה אנשים בשלושה בתי מלון שונים. נתנו לי את הכתובת דרך סמס בנייד ואני הג־עתי במונית... חצי שעה 400 שקל, סקס עם קונדום... אחד רצה סקס אוראלי ואני סירבתי, והוא היה מאוד לא מרוצה, נתן את הטלפון לאחראי, צעק עליי, אמר לי: את חייבת, מה את עושה את עצמך, אני פה הקובע... לא הסכמתי, החזרתי ללקוח את הכסף ונסעתי ללקוח מספר שלוש... כשסיימתי את הלקוחות אמרתי שאני רוצה לישון. הוא אמר: 'אני מח־

אתר Golden Club המגייס נשים מחבר המדינות. "גברים ישראלים אוהבים לבלות את שעות הפנאי עם נשים אטרקטיביות"

לעיתים הסיפורים קורעי לב. אוקראינית, שנעצרה לאחרונה, סיפרה לפני שגורשה מהארץ: "אני מהעיר לוגנסק. אין לי בית שם. הוא פוצץ בזמן המלחמה. יש לי בת קטנה. נכנסתי לישראל עם אשרת תייר לצורכי עבודה בעיסוי מקצועי"

צילום: מוטי קמחי

שטרימר (מימין) ובן ארי. נאשמים בהבאת נשים לישראל למטרות זנות

צילום: שאול גולן

מעצר נשים שעבדו בזנות. "מתייחסים אליהן כאל עבריינים ולא כאל קורבנות"

ליט פה מתי את ישנה מתי את עובדת'".

לנה (שם בדוי), אם חד־הורית מאוקראינה, סיפרה במשטרה כי הגיעה פעמיים לישראל כדי לעסוק בזנות, לאחר שנוצר קשר בינה ובין מפעיליה דרך הסקייפ. הובהר לה מראש כי תיאלץ לשלם על שהותה ועל כרטיס הטיסה שלה וכי מחצית מהסכום שישלם כל לקוח יילקח ממנה. היא סיפרה כי הונחתה לומר שהגיעה כתיירת.

לפי עדותה, זמן קצר לאחר שהגיעה לישראל הבהירה לנה שאינה יכולה לעבוד במשך שבוע עקב מחזור, ונענתה: "מה זה איזה שבוע, את חייבת לעבוד, את הגעת לעבוד או לנוח? איך נשלם על הדירה?" בהמשך נאמר לה שאם בנות אחרות יכולות לעבוד בזמן המחזור, גם היא יכולה – "תכניסי משהו".

כשלא חשה בטוב וביקשה יום מנוחה הובהר לה: "את חייבת ללכת לעבוד... הרי אין לך כסף, אפילו אגורה". בהמשך, כשסירבה לאחד הלקוחות שהתנהג אליה באופן מפחיד, היא נקנסה ב־50 שקל וננזפה: "כל הבנות שעבדו אצלי שירתו את הלקוח הזה, מה את מרשה לעצמך?!"

שורה של פרוטוקולים מבית הדין לביקורת משמורת של שוהים שלא כדין, שהגיעו לידינו, כולם מהתקופה האחרונה, מלמדים גם הם על התופעה. אזרחית אוקראינה, שנעצרה על ידי פקחי רשות ההגירה, העידה בפני בית הדין: "אני מלוגנסק באוקראינה, אך אני רוצה לציין – אין לי בית שם. הוא פוצץ בזמן המלחמה. יש לי בת קטנה... נכנסתי לישראל עם אשרת תייר. אשרתי הייתה למשך שבועיים. נשארתי כאן גם כשהאשרה שלי פגה. הגעתי לכאן לצורכי עבודה, עבדתי בעיסוי מקצועי". תושבת רוסיה העידה: "נעצרתי בדירה בבת־ים. אני עבדתי במתן שירותי מין תמורת תשלום. אף אחד לא הכריח אותי לעסוק בזה. הגעתי לכאן במטרה לעבוד בזה".

רק בשבוע שעבר הוגש כתב אישום נגד לאוניד שטרימר ואסף בן ארי, בגין פרשה חמורה של הבאת נשים צעירות מרוסיה ומאוקראינה לישראל למטרות זנות. הנשים, מרקע כלכלי קשה, שוכנעו באמצעות התכתבות בסקייפ להגיע לישראל תוך הבטחה שיר־וויחו כסף רב.

אחת המתלוננות, א' מאוקראינה, הונחתה לרכוש כרטיסי טיסה, להזמין חדר בבית מלון ולומר בביקורות הגבולות כי הגיעה כתיירת לצורך חופשה בירושלים ובים המלח. לאחר שהגיעה לישראל, שני הנאשמים פגעו בה מינית ולאחר מכן, במשך יותר מחודשיים, היא עבדה בזנות בדירות בסיטי טאוור ובמגדל משה אביב.

בחקירותיו הכחיש שטרימר את המיוחס לו, ובין השאר טען כי רק סידר לבנות מגורים בדירה.

פרקליטו של בן ארי הכחיש את הדברים. "מרשי לא הביא אותן לארץ ולא ידע מה הן עשו. כל מה שביצע היה בהסכמה, הוא לא מבין למה ייחסו לו את העבירות".

"תלות בסרסורים"

"כשאנחנו מדברים היום על סחר בנשים לזנות, אנחנו לא מדברים על סחר כמו שאנחנו רגילים לחשוב עליו", אומרת עו"ד יסמין קונפינו, מנהלת השירותים לקורבנות סחר בבני אדם במשרד הרווחה. "אם בעבר הסחר התבטא באלימות קשה מאוד כלפי הנשים, כליאה, נטילת דרכון, איומים עליהן ועל המשפחות, וחטיפה או תרמית במקרים מסוימים, היום זה שונה. היום האישה מגיעה בידיעה שהיא הולכת לעסוק בזנות. ניתן לה גם איזשהו חלק מהאתנן. היא אינה כלואה והנייד והדרכון נותרים בחזקתה. אולם בהיותן נשים זרות, אשר מוחזקות בדירות, במנותק מנשים ישראליות, מבלי להכיר את השפה, מבלי להכיר את המדינה ומבלי שהן יודעות למי הן יכולות לפנות לעזרה, נוצרת תלות של הנשים בסרסורים – תלות אשר עלולה לתרום לשליטה של הסרסורים בנשים.

"רבות מהנשים המגיעות לישראל הינן נשים משכילות, חלקן אפילו בעלות תארים מתקדמים. אך מלחמת אזרחים, מצב כלכלי קשה במדינות המוצא, קושי להשתלב בשוק המקומי בתחומי עיסוקן ורקע משפחתי המעיד על מצוקה קשה – כל אלו דוחפים אותן לחפש פתרונות הישרדותיים קיצוניים בישראל".

עו"ד מירב שמואלי, מתאמת המאבק בסחר בבני אדם במשרד המשפטים, מסכימה כי דפוס ניצול הנשים הנוכחי שונה מבעבר. "לא מדובר בנשים שהובאו עם דרכון מזויף מסיני. הן באות עם הדרכון שלהן, על אשרת תייר, ישירות לנמל התעופה, לחודשיים־שלושה, לעשות כסף ולחזור הביתה".

לדברי שמואלי, הדפוס החדש מקשה את הזיהוי ואת המעקב אחר הסרסורים וסוחרי הנשים. "אז מצד אחד זה אולי לא שפחות מין מאוימות וכלואות בלי דרכון כמו שהכרנו בעבר, אבל מצד שני – מבחינת הזיהוי והאכיפה – זה הרבה יותר קשה. זה מעליב ולא סביר לעצור כל אישה צעירה שמגיעה מאוקראינה לנתב"ג".

אמי סער. "מגרשים את העדות"

במשרד המשפטים בטוחים כי בשל אותם קשיים בזיהוי, ובשל העובדה שרבות מהנשים מגיעות עם סיפור כיסוי שנראה אמין, בשטח התופעה רחבה מהידוע. הבעיה שהיקפה לא ממש ברור. בדיון שהתקיים בשבוע שעבר בוועדה לקידום מעמד האישה ושוויון מגדרי בכנסת, שבו עלה הנושא, ציינה יו"ר הוועדה, ח"כ עאידה תומא סלימאן, כי "אחת הבעיות היא חוסר בסטטיסטיקה ובנתונים שיבהירו לנו את הבעיה בצורה טובה יותר. בלתי מתקבל על הדעת שהמשרדים שאמונים על התופעה והמלחמה בה לא אוספים סטטיסטיקה ולא מגיעים איתה לדיון כדי להבהיר את התמונה, עד כמה התופעה נרחבת ועד כמה משרדי הממשלה והרשויות אכן יודעים לנסות לאכוף ולמנוע את הסחר בנשים".

ח"כ תומא סלימאן הוסיפה, כי "ככל שאנחנו מתעמקים, אנחנו מבינים טוב יותר את הקשר בין הזנות המקומית לסחר בנשים מחו"ל, ואי־אפשר להילחם בשתי התופעות בנפרד. ככל שנלחמים בזנות המקומית, אפשר להוריד גם את הסחר".

בעיה נוספת במאבק בסחר החדש היא חוסר שיתוף פעולה בין הרשויות. רבות מהנשים שנתפסות על ידי רשות ההגירה, בשל עיסוק בזנות, מגורשות מישראל לפני שעדויותיהן נגבו כראוי ולמשטרה ניתנה הזדמנות לפעול מול סרסוריהן.

רק בחודש שעבר ביקר את העניין הדיין מרט דורפמן, מבית הדין לביקורת משמורת, תוך שהוא מציין כי בפעילות פקחי ההגירה נחשפות "לכל הפחות שתי עבירות פליליות שנעשות על ידי מפעיל המקום ובעל הדירה – הבאת אדם לידי מעשה זנות והשכרת מקום לשם זנות. נשאלת השאלה, האם רשות ההגירה אינה אמורה לתאם פעילות מעין זו עם משטרת ישראל?"

"ידוע לנו לפחות על תשעה מקרים של נשים שנעצרו לאחרונה", מספרת אמי סער, מעמותת מוקד לפליטים ולמהגרים. "פקחי ההגירה נכנסים לדירה ועוצרים נשים בחשד שהן מועסקות בזנות עם אשרת תייר. הן מובאות לכלא גבעון, ומיד פועלים לגרש אותן כמה שיותר מהר – כשלרוב אף אחד לא טורח לשאול ולבדוק אם הן קורבנות סחר ומה היו הנסיבות שבהן הגיעו. זה בדיוק היחס הבעייתי שהיה נפוץ בסוף שנות ה־90 ובתחילת שנות האלפיים. מתייחסים אליהן כאל עבריינים ולא כאל קורבנות בפוטנציה. כשמגרשים את העדות היחידות, אין קצה חוט שיאפשר למצוא את הסוחרים ולטפל בתופעה מבחינה רוחבית, אז לא פלא שהיא הולכת וגדלה".

רשות האוכלוסין וההגירה לא השיבה לטענות. ●

(סייעו בהכנת הכתבה: אלכסנדרה בצמן ואדוארד דוקם)

צילום: המוקד לפליטים ולמהגרים

סבטלנה אולצה לעבוד בכפייה, גם כשהייתה חולה: "ביום שקיבלתי עירוי אנטיביוטיקה לוריד, אמרו לי שאני אעבוד היום. אני לא רציתי, אבל אמרו: 'את חייבת לנו כסף'"

"ישראל היא גן עדן למנוחה וחופשה", נכתב באתר שמגייס נשים מחבר המדינות לעבוד בזנות בישראל. "ים חם ומזג אוויר מצוין מאפשרים ליהנות מהעבודה. הבנות יכולות להרוויח סכום שיספיק להן לחודשים רבים, גרות עם דוגמניות אחרות"

ידיעות אחרונות
את הכתבה הזו תוכלו לקרוא גם באפליקציה של ידיעות אחרונות
להורדה ב־APP STORE וב־GOOGLE PLAY

מחלקת תחקירים
הכתובת לחשיפות
tahkir@yedioth.co.il